

فصلنامه مطالعات دفاعی استراتژیک

سال هجدهم، شماره ۸۰ تابستان ۱۳۹۹

مقاله چهارم، از صفحه ۱۰۴-۸۳

مقاله پژوهشی: راهبردهای مقابله با تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی

داود زنجانی^۱

پذیرش مقاله: ۹۸/۰۲/۲۰

دریافت مقاله: ۹۸/۰۱/۲۰

چکیده

تلاش برای بازدارندگی و افزایش توانمندی نظامی و دفاعی کشور، بدون شک یکی از مهم‌ترین محورهای راهبرد نظامی جمهوری اسلامی ایران برای مقابله با تهدیدات و تهاجم هوایی است. در مقاله حاضر سعی گردید با استفاده از نظرات خبرگان، پیرامون موضوع اصلی یعنی "راهبردهای مقابله با تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی" تحقیق جامعی صورت پذیرد. هدف از این پژوهش، استخراج عوامل محیطی مؤثر در تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی است و برای دستیابی به این هدف با استفاده از ادبیات نظری و چارچوب نظری تحقیق درنهایت ۵۰ شاخص مؤثر در تهاجم هوایی رژیم یادشده علیه جمهوری اسلامی ایران استخراج و مورد تأیید خبرگان قرار گرفت. روش تحقیق در این پژوهش به صورت آمیخته و به روش توصیفی-تحلیلی و پیمایشی بوده و حجم نمونه از جامعه آماری موردنظر مشتمل بر تعداد ۷۰ نفر از افراد صاحب‌نظر و خبره مدنظر قرار گرفته است که با انجام مصاحبه و توزیع پرسشنامه و دریافت نقطه نظرات کارشناسی و تحلیل اطلاعات از طریق آمار توصیفی مانند تنظیم جداول فراوانی، محاسبه میانگین، استفاده از آزمون فریدمن جهت اولویت‌بندی عوامل مؤثر و آزمون خی‌دو جهت اطمینان از معناداری پاسخ‌ها در نرم‌افزار SPSS استفاده گردید. در راستای تدوین راهبردهای دفاعی مقابله با تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی علیه جمهوری اسلامی ایران از ماتریس ارزیابی SWOT و جهت رتبه‌بندی راهبردها از روش تاپسیس استفاده گردید. درنهایت هفت راهبرد به‌عنوان راهبردهای نهایی مورد شناسایی و تأیید خبرگان قرار گرفت.

واژگان کلیدی: تهدیدات هوایی، تهاجم هوایی، قدرت هوایی، راهبردهای دفاعی مقابله

۱- دانش‌آموخته دکتری علوم دفاعی راهبردی دانشگاه عالی دفاع ملی (نویسنده مسئول) deivid_Zanjani@yahoo.com

مقدمه

در دکترین نظامی این رژیم، راهبرد انجام عملیات پیش‌دستانه از اهمیت بسیار بالایی برخوردار می‌باشد. برابر این تفکر، ارتش باید با به دست گرفتن ابتکار عمل در جنگ و تهاجم بر دشمن، تمام جنگ‌ها را در خارج از مرزهای فلسطین اشغالی انجام دهد. در همین راستا متفکرین نظامی رژیم صهیونیستی همیشه به مقوله نیروی تهاجمی و اطلاعات، به‌عنوان خطوط اول پدافند تأکید داشته‌اند. با توجه به حمایت‌های ویژه آمریکا و برخی از کشورهای غربی از این رژیم، هم‌اکنون رژیم صهیونیستی با در اختیار داشتن پیشرفته‌ترین هواپیماها و سامانه‌های هوایی ضمن تبدیل شدن به یکی از قدرت‌های برتر هوایی جهان به صادرات نظامی صنایع هوایی به دیگر کشورها نیز می‌پردازد.

از سوی دیگر رژیم صهیونیستی در خصوص صنایع الکترونیک دفاعی بومی، سرمایه‌گذاری ویژه‌ای انجام داده است؛ بنابراین در یک دیدگاه کلی می‌توان گفت: «تغییر شیوه نبرد و ماهیت دشمنان رژیم صهیونیستی، اصلی‌ترین مؤلفه‌های تغییر در جبهه پیش روی این رژیم است». لذا این مقاله بر آن است تا ضمن استخراج عوامل محیطی مؤثر در تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی راهبردهای مقابله با آن را تدوین نماید لذا مسئله اصلی تحقیق به شرح زیر خواهد بود:

مؤلفه‌های تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی علیه جمهوری اسلامی ایران کدام‌اند؟

هدف اصلی نیز عبارت است از:

دستیابی به راهبردهای مقابله با تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی.

هدف فرعی این تحقیق نیز به شرح زیر می‌باشد:

احصاء مؤلفه‌های مؤثر در تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی علیه جمهوری اسلامی ایران.

مبانی نظری

– پیشینه شناسی:

عنوان رساله: حمله رژیم صهیونیستی به اوسیراک: مدلی برای حمله‌های پیشگیرانه آینده به ایران. پایان‌نامه دکتری پیتر اسکات فورد، دانشگاه تحصیلات تکمیلی نیروی دریای آمریکا، ۱۳۹۰، سؤال پژوهش: مدل راهبردی حمله پیشگیرانه آمریکا علیه ایران چگونه است؟

مضامین راهبردی حمله رژیم صهیونیستی در سال ۱۹۸۱ به نیروگاه اتمی عراق (اوسیراک) بررسی شده و به‌عنوان مدلی برای تحلیل حمله مشابه به جمهوری اسلامی ایران مورد بررسی قرار گرفته است. در این گزارش عنوان شده است که حمله پیشگیرانه و برق‌آسا باعث می‌شود تا موضوع فعالیت‌های هسته‌ای ایران در کانون توجه جوامع بین‌المللی قرار گرفته و همچنین باعث خریدن زمان برای رژیم صهیونیستی شود. سایر انواع حمله‌های نظامی به دلیل آماده بودن ایران (یا هر کشور دیگر) و همچنین نبود اطلاعات دقیق و درست، نتایج خوبی نخواهد داشت.

عنوان پروژه: پیامدهای حمله به ایران، مرکز تحقیقات دفاعی وزارت سوئد، ۱۳۸۸، مرکز مطالعات و تحقیقات دفاعی سوئد. سؤال پژوهش: تمهیدات کلی مقابله با جنگ احتمالی آینده علیه جمهوری اسلامی ایران در خلیج فارس چیست؟

در این تحقیق سناریوی حمله آمریکا به ایران ترسیم شده و پیش‌زمینه‌های مورد نیاز برای چنین عملیاتی تشریح شده است. سپس پیامدهای حمله به ایران از دیدگاه روسیه و آمریکا تشریح شده است. موضوعات زیست‌محیطی و اقتصادی حمله به ایران در این گزارش مورد بررسی قرار گرفته شده است. مواضع مجامع بین‌المللی و حتی قوانین بین‌المللی در قبال حمله به ایران بسیار مورد توجه قرار گرفته شده است. در این تحقیق حمله آمریکا به ایران از جنبه نظامی موفقیت‌آمیز شمرده شده است؛ ولی از جنبه رسیدن به هدف که همانا از بین بردن توانایی‌های هسته‌ای ایران باشد، قابل تأمل دانسته شده است. همچنین در این تحقیق اشاره شده است که اگر آمریکا فقط به حمله برق‌آسا و کوتاه‌مدت فکر می‌کند، با توجه به این‌که از بین بردن تمامی مراکز هسته‌ای ایران بسیار دشوار است و همچنین پس از اولین حمله، مشکل نبود اطلاعات دقیق نیز پیش می‌آید، لذا آمریکا مجبور به حمله‌های وسیع‌تر و پرتعداد خواهد شد و طرح حمله برق‌آسا و کوتاه‌مدت جوابگو نیست.

تحقیقات انجام شده در زمینه موضوع: مطالعات انجام شده بیشتر در حوزه تهدیدات کلی و شناخت سرزمینی و گاه با نگاه عملیاتی به تهدیدات پاسخ داده شده است و بیشتر به مقایسه توانمندی‌های رژیم یادشده در بعد آفندی و پدافند هوایی با توانمندی جمهوری اسلامی ایران در این حوزه پرداخته شده و به ارائه راهکارهای مقابله و مناسب‌ترین راهبردهای هوایی به منظور جلوگیری از غافلگیری، افزایش بازدارندگی، خنثی‌سازی، کاهش آسیب‌پذیری‌ها و مقابله یا تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی که در این مقاله به آن پرداخته می‌شود، اشاره‌ای نشده است.

— مفهوم شناسی:

راهبرد دفاعی: در راهبرد دفاعی بحث این است که چگونه از تمام ابعاد قدرت ملی برای دستیابی به اهداف دفاعی کشور استفاده نماییم. (افشردی، ۱۳۸۶: ۷)

دفاع هوایی خودی: منظور از تهدیدات هوایی، قابلیت‌ها، نیت و گاه اقدامات هوایی دشمن است. بهره‌گیری از قدرت هوایی برای مقابله با این اقدامات و تهدیداتی با استفاده از توانمندی‌های نیروی هوایی و پدافند هوایی برای جلوگیری از نفوذ دشمن حفاظت از کشور و دفع تهدیدات همه‌جانبه هوایی دشمن است. (حبیبی، ۱۳۹۲: ۶۵)

نیروی هوایی: نیروی هوایی هر کشور جزئی از قدرت هوایی آن کشور به شمار می‌رود که قادر به انجام عملیات هوایی در سطوح راهبردی، عملیاتی و تاکتیکی به‌تنهایی و یا با هماهنگی نیروهای سطحی (زمینی و دریایی) می‌باشد. (ایزدی، ۱۳۸۶: ۱۰)

راهبردهای هوایی: راهبردهای هستند که در آن شناخت ماهیت، سطح و شدت کیفیت تهدیدات هوایی به منظور دفاع با رویکرد اصل جلوگیری از غافل‌گیری و بازدارندگی در برابر تهدیدات هوایی رژیم صهیونیستی تعریف شده و می‌تواند در این حوزه بکار گرفته شود.

راهبرد ممانعتی یا جلو گیرنده: از بین بردن بالاترین تهدید فوری اعمال شده از سوی نیروهای برتر نظامی دشمن با حمله به نقاط قوت و پایگاه‌ها و مراکز استراتژیک دفاعی دشمن. فرماندهان عالی آلمان و روسیه در خلال جنگ‌های هوایی دهه ۴۰ میلادی از مبتکران این نوع راهبرد به شمار می‌روند.

راهبرد انهدام قطعی مراکز ثقل: این راهبرد که به نظریه قدرت هوایی مستقل یا نظریه اشغال هوایی جان واردن نیز معروف است، بر این مبنا استوار می‌باشد که مهم‌ترین وظیفه در طرح‌ریزی یک جنگ، شناسایی مراکز ثقل کشور مورد تهاجم است. که در قالب حلقه‌های پنج‌گانه آن را ارائه داد.

در تئوری مذکور، مراکز ثقل یک کشور، به صورت سامانه‌ای همانند اعضاء یک بدن قلمداد گردیده و در صورت انهدام هر یک از مراکز ثقل، سیستم، پیکره و کالبد کشور مورد تهاجم فلج گردیده و قادر به ادامه فعالیت و حیات نخواهد بود.

راهبرد فرسایش: در راهبرد کاهش توان رزمی یا فرسایش تلاش می‌شود تا با انجام مانور و حملات بازدارنده نیروهای دشمن خسته شوند و به این وسیله از توان رزمی آن‌ها کاسته شود. این راهبرد نتیجه انتخاب طبیعی کشورهای با قدرت ضعیف‌تر در برابر کشورهای با فناوری برتر است.

راهبرد تحمیل هزینه! راهبرد تحمیل هزینه باعث می‌شود که دشمن متقاعد شود ادامه روند مقاومت بسیار پرهزینه و پرخرج است. امروزه قدرت‌ها تلاش دارند سلاح‌های هوایی جنگ با اهداف محدود را به جنگ با اهداف نامحدود تبدیل کنند. تا ضمن آن‌که بتوانند با حمله‌ای فلج‌کننده بر مراکز ثقل دشمن، اراده جنگیدن او را از بین ببرند و در نتیجه پیروزی سریع را تضمین نمایند.

عملیات هوایی: نابودی اهداف متحرک حساس و برتری اطلاعاتی، نشانه توانایی در مکان‌های است که نیروهای هوایی به منظور فلج کردن و از کار انداختن دشمن و تسلط یافتن بر فضای نبرد بر عدم توازن اطلاعاتی دشمن اتکا می‌کنند. این نیروها با استفاده از پردازش و محاسبه زمان واقعی و اطلاعات و ارتباطات گسترده مخابراتی می‌توانند اهداف مهم متحرکمانند سکوها‌های متحرک پرتاب موشک و پایگاه‌های متحرک فرماندهی را با اطمینان زیاد نابود کنند. بخش عظیم قدرت هوایی در بعد راهبردی و تاکتیکی، انهدام اهداف دقیق و حساس نیز نیازمند هواپیماهای سرنشین دار هست. هنگامی که منابع راهبردی به توانمندی رزمی قدرت هوایی تبدیل شد، آنچه به دست می‌آید. نیروی نظامی توانمندی است که می‌تواند در میدان نبرد علیه دشمن انواع عملیات جنگی را انجام دهد. توانایی انجام این عملیات جنگی «بازده» نهایی قدرت ملی در بعد هوایی نظامی است؛ زیرا نمایانگر ابزاری است که کشور با آن‌ها می‌تواند در صورت لزوم، هدف‌های سیاسی خود را به رغم خواست کشورهای رقیب محقق سازد.

جنگ مبتنی بر دانش، بیانگر بروز صلاحیتی است که به توان هوایی امکان می‌دهد در تمام سطوح راهبردی، عملیاتی و راهکنشی (تاکتیکی) بر دشمن تسلط شناختی پیدا کند. از آنجاکه واحدهای رزمی از وضعیت دشمن، در زمان واقعی، تصویری پویا و نزدیک به کامل دارند، می‌توانند چنان

سریع به داخل دایره تصمیم دشمن که حلقه مجتاً^۱ یا لوپ بوید نامیده می‌شود، نفوذ کنند. تا سبب ایجاد شرایطی شود که ساختار فرماندهی دشمن، همواره بر اساس اطلاعات کهنه‌شده تصمیم‌گیری کند. این امر موجب می‌شود تا دشمن در فاز تأخیری تصمیم‌گیری قرار گرفته و از ابتکار عمل در صحنه نبرد بازماند. (زنجانی، ۱۳۹۲: ۱۶۸-۱۶۴)

ارتقاء جنگنده‌های در حال خدمت رژیم صهیونیستی:

۱- به خدمت گرفتن جنگنده‌های **F-16I**: صهیونیست‌ها اکنون مالک بزرگ‌ترین ناوگان **F-16** در خارج از ایالات متحده به تعداد بیش از ۳۶۰ فروند می‌باشند. این جنگنده‌ها با همکاری کشور سازنده و صنایع رژیم اشغالگر قدس مرتب ارتقاء یافته‌اند و به تجهیزات الکترونیکی پیشرفته مجهز گردیده‌اند.

این جنگنده از سیستم‌های پیشرفته راداری - پیش‌ران کارآمدتر - قابلیت به‌کارگیری موشک‌های هوا به هوای پیشرفته (امرام) و به‌کارگیری مخازن سوخت تطبیقی جهت افزایش شعاع عملیاتی برخوردار می‌باشند.

جنگنده‌های **F-16I** با استفاده از سیستم‌های پیشرفته جنگ الکترونیک قادر به ارائه موقعیت خود در مکانی غیر از مکان واقعی خود می‌باشند با استفاده از این سیستم واحدهای پدافندی کشور موردتهاجم در موقعیتی غیر از موقعیتی که باید در کمین واحدهای متخاصم باشند به انتظار واحدهای مهاجم هستند به‌عبارت‌دیگر ممکن است واحدهای پدافندی در فاصله ۱۰۰ مایلی و سمت ساعت ۶ در انتظار پرنده‌های مهاجم باشند درحالی‌که پرنده‌های مهاجم در فاصله ۲۰ مایلی و در ساعت ۳ باشند.

این سیستم در عملیات علیه تأسیسات هسته‌ای سوریه در چند سال گذشته بکار گرفته شدند و سیستم دفاعی سوریه علی‌رغم مجهز بودن به موشک‌های **TOR-M¹** نتوانستند هیچ‌گونه عملیاتی علیه واحدهای مهاجم انجام دهند.

۲- به خدمت گرفتن جنگنده‌های **F-15I** رژیم صهیونیستی: جنگنده‌های **F-15I** این کشور به خاطر تجهیز به سیستم‌های الکترونیکی پیشرفته و نیز استفاده از باک‌های تطبیقی قادر به دسترسی به اهدافی در فاصله ۴۴۵۰ کیلومتری دور از پایگاه مبدأ هستند.

1- Observation جهت مشاهده - Action (OODA Loop) و اقدام Decision گیری، تصمیم‌گیری Orientation، جهت مشاهده -

این جنگنده‌ها قادر به حمل و استفاده دقیق از حجم قابل توجهی از مهمات (بیش از ۱۱ تن) هستند در نتیجه قادر به تحمیل خسارت ویرانگر به هر هدفی هستند.

۳- ارتقاء جنگنده‌های F-15A/B رژیم صهیونیستی:

رژیم صهیونیستی ۵۳ فروند جنگنده F-15A/B را به مدت بیش از ۳۰ سال است که در خدمت دارد، نیروی هوایی و صنایع این رژیم برنامه‌ای را برای ارتقاء جنگنده‌های فوق با همکاری بوئینگ اجرا نموده است.

به نحوی که سازه این جنگنده‌ها به نحوی ارتقاء یابد که جنگنده‌های فوق قادر به حمل و به‌کارگیری موشک‌های هوا به هوای برد متوسط پیشرفته (امرام) و نیز بمب‌های هدایت‌شونده (بمب جی.دم) می‌باشند.

نیروی هوایی این کشور برنامه‌ای را نیز برای ۶ سال آینده در نظر دارد که جنگنده‌های F-15C/D (که به تعداد بیش از ۳۰ فروند در خدمت دارد) تا حد جنگنده‌های F-15I ارتقاء دهد.

۴- به خدمت گرفتن جنگنده‌های F-15SE رژیم صهیونیستی: طبق گزارش‌های در دسترس از جمله برنامه‌های که رژیم اشغالگر قدس در صد انجام دادن آن می‌باشد به خدمت گرفتن جنگنده‌های F-15SE است، مواردی که در این جنگنده انجام شده است:

الف- کاهش باز تابش‌های راداری با استفاده از تجهیزات پیشرفته الکترونیکی

ب- تغییر زاویه سکان‌های افقی

پ- استفاده از محفظه‌های تطبیقی حمل سلاح به صورت داخلی

ت- استفاده از مخازن تطبیقی حمل سوخت

به خدمت گرفتن جنگنده فوق نیروی هوایی رژیم اشغالگر قدس را به سطحی از فن‌آوری مجهز خواهد کرد که هیچ نیروی هوایی غیر از ایالات متحده به آن دست نیافته است.

۵- به خدمت گرفتن جنگنده‌های F-35 رژیم صهیونیستی

در اکتبر ۲۰۱۰ رژیم اشغالگر قدس توافقنامه‌ای را به مبلغ حدود ۲۷۵۰ میلیارد دلار با ایالات متحده امضاء رساند که طبق آن این کشور تعداد ۲۰ فروند جنگنده نسل پنجم F-35 را خریداری کند. این قرارداد شامل تجهیزات تعمیر و نگهداری - برنامه‌های نرم‌افزاری و نیز شبیه‌سازهای پروازی می‌باشد. طبق خواسته رژیم اشغالگر قدس به تجهیزات پیشرفته الکترونیکی و مخابراتی ساخت

این کشور تجهیز کردند. در ضمن این جنگنده برای دستیابی به اهداف دوردست به باک‌های تطبیقی نیز مجهز گردیدند.

نکته‌ای که بایستی مورد توجه قرار بگیرد این امر است که فرآیند تعمیر و نگهداری این جنگنده باید در خاک رژیم اشغالگر قدس باشد. رژیم اشغالگر قدس نیز در ادامه پس از گذراندن تست‌های مربوطه درصدد به خدمت گرفتن ۱۰۰ فروند جنگنده F-35 از مدل (CTOL) می‌باشد. بر طبق گزارش‌های منتشر شده تاکنون دو فروند جنگنده F-35 به نیروی هوایی رژیم اشغالگر قدس تحویل شده‌اند. در آوریل ۲۰۱۷ سه فروند دیگر در پایگاه هوایی نواتیم فرود آمده و به دو فروند قبلی پیوستند.

موشک کروز خانواده POPEYE: نام خانواده‌ای از موشک‌های کروز هوا به زمین است که توسط شرکت رافائل رژیم صهیونیستی جهت حمله دقیق علیه اهداف بزرگ از فواصل دور ایستا، تولید شده است و تاکنون چندین نسخه از این موشک تولید شده است که مهم‌ترین آن‌ها Popeye1 و نسخه کوچک‌تر Popeye2 می‌باشد.

Popeye1: این موشک در نیروی هوایی آمریکا تحت عنوان AGM-142 یا Have Nap نام‌گذاری شده است و تاکنون ۶ نسخه از آن در این نیرو، وارد خدمت شده است. AGM-142 که یک موشک کروز برد متوسط با برد ۸۰ تا ۹۰ محسوب کیلومتر می‌شود، در انواع مختلف به سرهای جنگی ترکشی، نفوذکننده و یا شدیدالانفجار با وزن ۳۴۰ تا ۳۶۰ کیلوگرم، مجهز بوده و علاوه بر هدایت اینرسی‌ای در طول مسیر در فاز نهایی خلبان می‌تواند بسته به نوع موشک، AGM-142 را مستقیماً از طریق یک INS و دیتا لینک و با کمک جستجوگر تلویزیونی و یا تصویری مادون‌قرمز (IIR) هدایت کند. نکته اینکه موشک پس از شلیک، می‌تواند توسط هواپیمای دیگر کنترل شود تا هواپیمای شلیک‌کننده از صحنه بگریزد. دقت این موشک ۳ متر CEP است و موشک نیروی خود را از یک راکت تک‌مرحله‌ای سوخت جامد می‌گیرد. این موشک اولین مهمات هدایت‌شونده دقیق حمل شده توسط بمب افکن B-52H است، همچنین هواپیماهای F-4 و F-15 قادر به حمل این موشک هستند.

Popeye2: این موشک که بانام Popeye Lite نیز شناخته می‌شود یک نمونه سبک‌وزن شده و کوچک‌شده از نمونه اصلی برای جنگنده F-16، می‌باشد که دارای برد ۷۵ کیلومتر است و علاوه بر هدایت‌های اینرسی‌ای، مادون‌قرمز و تلویزیونی به هدایت GPS نیز مجهز است.

Popeye Turbo SLCM: گفته می‌شود که این موشک، می‌تواند یک کلاهک ۲۰۰ کیلوگرمی هسته‌ای را حمل نماید. به نظر می‌رسد که این مدل موشک، اولین سلاح بازدارنده اتمی است که می‌تواند از لوله‌های ۶۵۰ میلی‌متری از درافکن زیردریایی‌های کلاس دلفین رژیم صهیونیستی، شلیک شود.

موشک **کروز «دلילה» DELILAH**: نام خانواده‌ای از موشک‌های کروز سبک‌وزن میان برد ساخت شرکت صنایع نظامی رژیم صهیونیستی (IMI) است که از روی یک پهپاد فریب با همین نام توسعه داده شده است. این پهپاد نیز در اصل از روی هدف هوایی آمریکایی MQM-74 موسوم به چوکار (که در نیمه دهه ۱۹۶۰ عملیاتی بود)، توسعه یافته بود. این موشک جهت هدف قرار دادن اهداف متحرک و اهداف دارای قابلیت جابجایی طراحی شده است و دارای خطای دایره‌ای (CEP) ۱ متر است. برخلاف اغلب موشک‌های کروز که بر روی یک هدف که قبل از شلیک برنامه‌ریزی شده، قفل می‌کنند، دلילה پس از پرتاب، روی منطقه هدف پرسه می‌زند و پس از تعیین هدف توسط افسر تسلیحات که معمولاً در هواپیمای شلیک‌کننده حضور دارد، به سمت هدف یورش می‌برد.

دلילה یک موشک چند سکو (multi-platform) بوده و شامل نسخه‌های موشک هواپایه موسوم به **Delilah AL** برای حمل توسط هواپیماهای جنگنده تاکتیکی، هواپایه موسوم به **Delilah HL** برای حمل توسط بالگرد، زمین پایه موسوم به **Delilah GL** و دریایه موسوم به **Delilah SL** که تنها علیه اهداف دریایی بکار می‌رود، می‌شود. هر یک از این نسخه‌ها از سامانه‌های پایه یکسانی بهره می‌برند ولی در برخی عملکردها با یکدیگر متفاوت‌اند. دلילה در واقع می‌تواند به‌عنوان موشک هوا به زمین، زمین به زمین، هوا به هوا و زمین به هوا به کار رود و طیف وسیعی از اهداف شامل اهداف زمین، وسایل نقلیه و شناورها و همچنین اهداف ثابت و یا متحرک را مورد هدف قرار دهد.

موشک هواپایه دلילה دارای برد ۲۵۰ کیلومتر بوده و انواع مختلفی از سر جنگی را حمل می‌نماید. این موشک قابلیت حمل و شلیک توسط **F-4** و **F-16D** و بالگردهایی مانند **UH-60** و **SH-60B** را دارد. هواپیمای **F-16D** قادر به حمل تعداد دو فروند از این موشک به همراه پاد دیتالینک مربوطه است.

بمب^۱ SPICE: اسپایس یک کیت هدایتی الکترواپتیک و جی.پی.اس توسعه یافته محصول شرکت صهیونیستی رافائل می باشد که از موشک هوا به سطح Popeye (AGM-142) مشتق شده و از آن برای تبدیل بمب های غیر هدایت شونده به بمب های هدایت شونده دقیق استفاده می شود. این مهمات خیلی پیشرفته تر از بمب های هدایت الکترو اپتیک (به عنوان نمونه GBU-15) است، زیرا در آن ترکیبی از هدایت ماهواره ای (GPS) و هدایت الکترو اپتیکال (EO) بکار گرفته شده است که از هدایت ماهواره ای برای انهدام اهداف استتار شده با ارائه گزینه "drop-and-forget" (رها و فراموش کن) برای چندین هدف به طور هم زمان و در تمامی شرایط آب و هوایی، در شب و روز استفاده می شود و هدایت الکترو اپتیکال با قابلیت هدایت "man-in-the-loop" برای ایجاد دقت بسیار بالا، توانایی انهدام اهداف متحرک، شعاع خطای احتمالی CEP^۲ به نسبت کمتر از مهمات با هدایت ماهواره ای و مستقل از منابع اطلاعاتی خارجی مانند ماهواره بکار می رود. از مزایای استفاده از این مهمات می توان به کاهش تعداد بمب هایی که هواپیما برای انجام مأموریت استفاده خواهد کرد، افزایش شعاع عملیاتی و قدرت مانور هواپیما، اشاره کرد. این روش چند هدایتی، بخصوص در نبردهای "جنگ اطلاعات" از اهمیت ویژه ای برخوردار است، زیرا ممکن است هواپیما به سطح اهداف نزدیک شود در حالی که هدف (به عنوان نمونه با دود) استتار شده که در اینجا هدایت ماهواره ای مورد نیاز خواهد بود، یا اینکه هدف دارای تحرک و جابجایی است که در این مورد نیازمند هدایت الکترو اپتیک است. در همین رابطه یکی از مهندسين شرکت رافائل اظهار داشته: «ما می توانیم با یک تغییر ۵۰ درصدی در صحنه نیز به کار خود ادامه دهیم چراکه به هدف نگاه نمی کنیم».

بمب Spice 250: رژیم صهیونیستی یک بمب ۱۱۳ کیلوگرمی شبیه بمب های قطر کوچک (SDB) آمریکا بانام اسپایس ۲۵۰ را معرفی نموده است. این بمب، یک سامانه کامل و توسعه یافته می باشد. اسپایس ۲۵۰ شبیه یک موشک بالدار است که فاقد موتور بوده و می تواند مسافت های طولانی را گلاید کند. این ویژگی باعث شده بمب مذکور کم حجم، توانمند و گران قیمت باشد، ضمن این که به خاطر حجم کم بمب، کشف آن توسط سامانه های راداری و هواپیماهای دیگر دشوار است. بمب مزبور دارای کلاهک الکترونیکی و سامانه هدف گیری بسیار دقیق است. اسپایس ۲۵۰ دارای

1-Smart, Precise Impact, Cost-Effective
2-Circular error probable

یک کلاهک ۲۰۰ پوندی با قدرت مرگ‌آوری بالا است که برای محیط‌های کوچک طراحی و ساخته شده است، همچنین دارای طیف مختلفی از مواد منفجره است که برای انهدام اهداف "خاص" بکار می‌رود و این امکان را به جنگنده می‌دهد تا بتواند به صورت غیرفعال و دقیق تعداد زیادی از اهداف را مورد حمله قرار دهد. افزون بر این، این ویژگی را دارد که به محض شلیک، خود را به سمت هدف هدایت کند. این بمب با یاد هدف‌گیری جدید لایتینگ-۵ سازگار شده و این توانمندی را به جنگنده‌ها می‌دهد تا بیشتر از گستره‌ی اثرگذاری لیزر هواپیما، اهداف مورد نظر را تعیین و هدف‌گیری نمایند. رافائل ادعا می‌کند که شعاع خطای احتمالی این سامانه حدود ۱/۵ متر است و این خطا با تغییر برد افزایش نمی‌یابد. اسپایس ۲۵۰ تا ۱۰۰ کیلومتر (۶۲ مایل) بدون نیروی موتور پرواز می‌کند. دارای قابلیت‌های جدیدی است که اجازه می‌دهد تا از آن در زمان‌های بحرانی برای حمله به اهداف متحرک بر روی زمین و دریا استفاده کرد. شرکت رافائل محفظه هوشمند نگه‌دارنده بمب چهارتایی را طراحی و ساخته است که هواپیما را قادر به حمل مهمات متعدد می‌سازد و به لحاظ تئوری این امکان را به هواپیماهای F-15 و F-16 می‌دهد تا بتوانند حداکثر به ترتیب ۲۸ و ۱۶ بمب اسپایس ۲۵۰ را حمل کنند. این ویژگی امکان پرتاب چندگانه برای اهداف متعدد را می‌دهد که یک انقلاب واقعی در این زمینه است.

یووال میلر معاون اجرایی رئیس رژیم صهیونیستی و مسئول بخش هوا و C4ISR شرکت رافائل، اظهار داشت: "در گذشته، یک هواپیمای جنگنده مجبور بود تا مسافت طولانی را طی کند تا در نهایت دو مهمات را رها کند که همیشه هم باهدف برخورد نمی‌کرد. در حال حاضر ما هواپیماهای جنگنده داریم که می‌تواند نزدیک به ۳۰ هدف را در یک تهاجم پروازی از بین ببرد.

هواپیماهای بدون سرنشین: به عقیده صهیونیست‌ها استفاده و یا از دست دادن یک پهپاد نسبتاً ارزان قیمت برای مأموریت‌های شناسایی خطرناک، به مراتب بهتر از به خطر انداختن جان یک خلبان و یک هواپیمای چند میلیون دلاری است. انواع هواپیماهای بدون سرنشین رژیم صهیونیستی عبارت‌اند از: اسکات، اریتور، پایونیر، سامسون، دیلا، جستجوگر ۱ و ۲، هارپی، سیلور آرو، هرمس ۴۵۰، ۹۰۰ و ۱۵۰۰، اسکای لارک، هرون ۱ و ۲، رنجر.

علاوه بر آن هواپیماهای ایتان ۱ جدیدترین هواپیماهای بدون سرنشین ساخت رژیم صهیونیستی است که ابعاد آن مشابه هواپیماهای بوئینگ ۷۳۷ بوده و می‌تواند تا یک‌تن تجهیزات را با خود

حمل کند. این هواپیما جزء هواپیماهای بدون سرنشین با ارتفاع بالا و مدت زمان گشت طولانی می‌باشد. این هواپیما با وزنی در حدود ۴ تن می‌تواند در ارتفاع بالا و به مدت ۵۰ ساعت در مسافت‌های طولانی گشت‌زنی نماید و علی‌رغم ابعاد بزرگ آن، به دلیل خصوصیات رادار گریزی می‌تواند در مأموریت‌های سری نیز شرکت نماید.

در حال حاضر اسکاداران شماره ۲۱۰ هواپیماهای هرون تی‌پی ایتان در پایگاه هوایی تل نوف مستقر می‌باشد. همچنین اسکاداران شماره ۲۰۰ مربوط به هواپیماهای بدون سرنشین هرون و اسکاداران شماره ۱۶۶ مربوط به هواپیماهای بدون سرنشین هرمیس-۴۵۰ و هواپیماهای بدون سرنشین سرچر در پایگاه هوایی پالماخیم قرار دارد. (میلیتاری بالانس: ۲۰۱۶)

عوامل محیطی:

تهدید^۱: هر عنصر یا وضعیتی که موجودیت منافع یا ارزش‌های حیاتی سازمان را به خطر اندازد تهدید محسوب می‌شود. تهدید ضرر بالقوه‌ای است که عوامل بالفعل شدنش هنوز به وجود نیامده است. آنچه خارج از نفوذ مدیران راهبردی قرار دارد و مستقیم یا غیرمستقیم می‌تواند اثر منفی در عملکرد نظام اداری به جا گذارد و باعث خارج شدن سازمان از مسیر عادی و گرایش به سمت اضمحلال شود. (حسن بیگی، ۱۳۹۰: ۳۰۹)

فرصت^۲: فرصت‌ها کلیه عوامل، عناصر، پدیده‌ها و شرایط بیرون از سیستم هستند که به کمک آن‌ها می‌توان اهداف را محقق ساخت، ضعف‌ها و آسیب‌پذیری‌ها را کاهش داد و تهدیدها را کنترل کرد یا از میان برداشت و یا با آن‌ها مقابله کرد، فرصت منفعت بالقوه‌ای است که هنوز بالفعل نشده است. (همان)

قوت^۳: نقاط قوت مجموعه‌ای از توانایی‌های محیط داخلی که استفاده از آن‌ها موجب تسهیل مقابله با تهدیدهای محیط خارجی و کاهش نقاط ضعف احتمالی سازمان می‌شود. عاملی به‌عنوان قوت تلقی می‌شود که مزیت رقابتی یا مهارت متمایزی برای سازمان باشد. (احمدوند، ۱۳۸۵: ۱۵)

ضعف^۴: نقاط ضعف سازمان، مجموعه محدودیت‌ها و تنگناهای داخلی سیستم است که موجب تأثیر منفی در وصول به اهداف و یا عدم تحقق آن‌ها می‌شود و یا نقاط ضعف، عوامل و شرایط

1-Threat

2-Opportunity

3 - Strang

4 -Weaknes

محیط داخلی که رفع نکردن آن‌ها در فرایند جلوگیری از تهدید در محیط خارجی مانع ایجاد می‌کند. (حسن بیگی، ۱۳۹۰: ۲۹۷)

روش‌شناسی:

این تحقیق با توجه به این‌که نتایج آن کاربردی و تصمیم‌گرا می‌باشد، نوع پژوهش توسعه‌ای- کاربردی است؛ و به‌صورت آمیخته و به روش توصیفی-تحلیلی و پیمایشی انجام می‌شود. جامعه آماری موردتحقیق حدود ۷۰ نفر از صاحب‌نظران و متخصصین حوزه‌های، طرح و برنامه، آموزش، اطلاعات، عملیات و آماد و پس در مشاغل راهبردی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران شامل نهجا، ستاد آجا، نهسا، قرارگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیا (ص) آجا و ستاد کل نیروهای مسلح می‌باشد.

نمونه‌ی آماری: با توجه به محدود بودن حجم جامعه آماری، حجم جامعه نمونه بر حجم جامعه آماری منطبق است و روش گردآوری داده‌ها شامل گردآوری میدانی، کتابخانه‌ای و ابزار گردآوری از طریق مشاهده، مصاحبه، پرسشنامه و مطالعه منابع است.

شیوه تجزیه و تحلیل داده در این پژوهش با استفاده از روش‌های تحلیل کیفی، ضمن احصاء مؤلفه‌های تهاجم هوایی، پیش‌نویس عوامل متأثر از تهدیدات تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی را به دست می‌آوریم و با استفاده از پارامترهای توصیفی در جامعه آماری آن‌ها را تثبیت می‌کنیم و سپس با استفاده از روش تدوین راهبرد دعا، راهبردهای مقابله با تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی را تدوین کرده و مطلوبیت آن‌ها را احصاء می‌نماییم.

تعاریف عملیاتی متغیرها:

الف- راهبردهای هوایی: راهبردهای هستند که در آن شناخت ماهیت، سطح و شدت کیفیت تهدیدات هوایی به‌منظور دفاع با رویکرد اصل جلوگیری از غافلگیری و بازدارندگی در برابر شناسایی هوایی رژیم صهیونیستی تعریف شده و می‌تواند در این حوزه بکار گرفته شود.

ب- دفاع هوایی خودی: بهره‌گیری از قدرت هوایی برای مقابله با این اقدامات و تهدیداتی با استفاده از توانمندی‌های نیروی هوایی و پدافند هوایی برای جلوگیری از نفوذ دشمن حفاظت از کشور و دفع تهدیدات همه‌جانبه هوایی دشمن است.

پس از جمع‌آوری داده‌های حاصل از توزیع پرسشنامه‌ها، با توجه به سؤال‌ها و اهداف تحقیق، از روش‌های آماری توصیفی مانند تنظیم جدول فراوانی، تعیین فراوانی پاسخ‌ها، تعیین درصد، رسم

نمودار و محاسبه میانگین و برای تعیین اطمینان از معناداری پاسخ جامعه آماری به سؤالات پرسشنامه‌ها در خصوص تعیین عوامل مؤثر بر تدوین راهبردهای مقابله با شناسایی هوایی رژیم صهیونیستی و تعیین نقش عوامل در بسترهای فرصت‌آفرین، تهدیدزا و قوت و ضعف از روش آماری استنباطی آزمون خی‌دو سطح اطمینان ۹۵ درصد و خطای ۰.۵٪ استفاده شده است.

تجزیه و تحلیل داده‌ها و یافته‌های تحقیق

الف- تجزیه و تحلیل جمعیت شناختی

میزان تحصیلات جامعه تحقیق

جدول ۱: فراوانی سطح تحصیلات جامعه تحقیق

میزان تحصیلات	فراوانی	درصد فراوانی	درصد فراوانی تجمعی
کارشناس ارشد	۹	۱۳	۱۳
دکتری	۴۷	۶۷	۸۰
دانشجوی دکتری	۱۴	۲۰	۱۰۰
جمع	۷۰	۱۰۰٪	

جدول فوق نشان‌دهنده آن است که ۶۷ درصد پاسخ‌گویان جامعه آماری دارای مدرک تحصیلی دکتری و ۲۰ درصد نیز دانشجوی دکتری و ۱۳ درصد دارای مدرک کارشناسی ارشد می‌باشند.

ب- یافته‌های تحقیق:

عوامل مؤثر در تدوین راهبردهای مقابله با تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی:

با مشورت اساتید محترم راهنما و مشاور و با بررسی ادبیات تحقیق، مصاحبه و نظرخواهی از افراد خبره، عوامل تأثیرگذار بر راهبردهای مقابله با تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی احصاء و عوامل محیطی به تفکیک عوامل داخلی و خارجی مجدداً به محضر ۱۵ نفر خبره و صاحب‌نظر ارائه گردید.

تعدادی از عوامل احصاء شده، توسط صاحب‌نظران، خبرگان و کارشناسان متخصص، ادغام یا تغییر داده شد و در نهایت تعداد ۵۰ عامل مؤثر بر راهبردهای مقابله با تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی شناخته گردید. سپس بر مبنای تأییدیه جامعه خبره در پرسشنامه‌ی دوم و تعریف محقق از تهاجم هوایی با مدنظر قرار دادن سکوی پرتاب، کلیه عوامل مؤثر بر تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی (باسرنشین و بدون سرنشین) که می‌توانند بر تدوین راهبردهای مقابله مؤثر باشند به روش فریدمن

به‌طورکلی (بدون در نظر گرفتن بسترهای فرصت‌آفرین، تهدیدزا، قوت و ضعف) اولویت‌بندی گردید که عبارت‌اند از:

جدول ۲: اولویت‌بندی عوامل مؤثر تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی

رتبه	نمره میانگین ^۱	عوامل تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی	شماره عامل
۱	۳۷,۵۳	رهبری در نظام جمهوری اسلامی ایران	۴
۲	۳۶,۳۸	بهره‌گیری از نیروهای مقاومت حزب‌الله؛ و گروه‌های جهادی همگرا	۲۲
۳	۳۶,۱۵	توان جنگ دور ایستا رژیم صهیونیستی	۴۵
۴	۳۵,۷۹	بهره‌گیری از سامانه‌های اطلاعاتی و شناسایی در مرزهای رژیم صهیونیستی	۲۰
۵	۳۵,۶۹	توان عملیات شبکه محور رژیم صهیونیستی	۴۶
۶	۳۴,۵۱	توان نیروی قدس جمهوری اسلامی ایران	۱۸
۷	۳۳,۷۲	خوداتکایی صنایع نظامی رژیم صهیونیستی	۴۰
۸	۳۲,۱۶	بهره‌گیری از فضای کشورهای سوریه و لبنان جهت عملیات‌های مقابله‌به‌مثل توسط جمهوری اسلامی ایران	۳۶

1- Mean Rank

ادامه جدول ۲: اولویت‌بندی عوامل مؤثر تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی

رتبه	نمره میانگین	عوامل تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی	شماره عامل
۹	۳۲,۱۴	محدودیت‌های عملیاتی رژیم صهیونیستی در انجام حملات و شناسایی هوایی علیه جمهوری اسلامی ایران (بعد مسافت و مرز مشترک)	۳۵
۱۰	۳۲,۰۹	ابتکار و خلاقیت، بومی و خودکفا در عرصه صنعت دفاعی جمهوری اسلامی ایران	۱۴
۱۱	۳۲,۰۴	توان متقابل تهدید دشمن توسط جمهوری اسلامی ایران	۱۳
۱۲	۳۱,۴۴	توپوگرافی، وسعت و شکل سرزمینی، پراکندگی تأسیسات حیاتی و حساس جمهوری اسلامی ایران	۱
۱۳	۳۱,۲۸	اشراف اطلاعاتی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران در منطقه جهت کشف تهاجم و شناسایی هوایی رژیم صهیونیستی	۱۲
۱۴	۳۱,۱۰	شجاعت، شهادت‌طلبی و روحیه جهادی در نظام جمهوری اسلامی ایران	۵
۱۵	۳۰,۰۷	استحکام و زیرزمینی بودن تأسیسات هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران	۱۹
۱۶	۲۹,۹۷	دانش و مهارت و تجارب نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران در دفاع مقدس	۱۰
۱۷	۲۸,۱۱	تمرکز جمعیتی در سه شهر بزرگ رژیم صهیونیستی	۳۳
۱۸	۲۷,۶۹	توپوگرافی، وسعت و شکل سرزمین‌های اشغالی توسط رژیم صهیونیستی	۳۱
۱۹	۲۷,۶۶	توان هوایی رژیم صهیونیستی جهت تهاجم و شناسایی هوایی به جمهوری اسلامی ایران	۵۰
۲۰	۲۶,۹۸	عمق استراتژیک سرزمینی رژیم صهیونیستی	۳۲
۲۱	۲۶,۷۶	آستانه تحمل تلفات هنگام جنگ در رژیم صهیونیستی	۳۷
۲۲	۲۵,۸۹	توان عملیات شبکه محور نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران	۳۰
۲۳	۲۵,۵۲	انسجام ملی و روحیه دفاع از کشور در مقابل تهدیدات خارجی	۲
۲۴	۲۵,۲۱	توان رسانه‌ای رژیم صهیونیستی برای جنگ روانی علیه جمهوری اسلامی ایران	۵۳
۲۵	۲۴,۸۷	دکترین بازدارندگی و راهبردهای رژیم صهیونیستی	۴۴
۲۶	۲۴,۸۰	بودجه نظامی رژیم صهیونیستی جهت تهاجم به جمهوری اسلامی ایران	۴۹
۲۷	۲۴,۴۹	بهره‌مندی از پرنده‌های کنترل فرماندهی جمهوری اسلامی ایران	۲۵
۲۸	۲۴,۰۷	برخورداري از فناوری بروز سامانه‌های هوایی جمهوری اسلامی ایران	۲۳
۲۹	۲۴,۰۱	انجام رزمایش‌های مرکب رژیم صهیونیستی با سایر کشورها	۵۷
۳۰	۲۳,۸۹	ایران هراسی، لابی‌گری و توان اجماع‌سازی افکار عمومی جهت حملات هوایی به جمهوری اسلامی ایران	۴۳
۳۱	۲۳,۸۰	بهره‌مندی از هواپیماهای نسل جدید، بمب‌ها و تسلیحات هوشمند	۲۷
۳۲	۲۳,۴۳	انگیزه و روحیه نظامیان رژیم صهیونیستی جهت مقابله با جمهوری اسلامی ایران	۴۸
۳۳	۲۲,۵۱	دسترسی به فناوری هوایی به‌روز جهان (جنگنده‌ها، سامانه‌های اختلال الکترونیکی، بمب‌های هوشمند و ...) جهت تهاجم به جمهوری اسلامی ایران	۵۵
۳۴	۲۱,۶۱	وجود جریان‌ها و احزاب مختلف در رژیم صهیونیستی	۳۴
۳۵	۲۱,۵۴	آموزش و ذخیره نیروهای انسانی در رژیم صهیونیستی	۴۲

ادامه جدول ۲: اولویت بندی عوامل مؤثر تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی

۳۶	۲۱,۳۴	استفاده از فضای مجازی و اینترنت و سایبر جهت نفوذ و اختلال در سامانه‌های رژیم صهیونیستی در عملیات تهاجم و شناسایی رژیم صهیونیستی
۳۷	۲۱,۰۳	استکبارستیزی و مقاومت جمهوری اسلامی ایران
۳۸	۲۰,۳۷	استفاده از شبکه کنترل و فرماندهی رژیم صهیونیستی
۳۹	۱۹,۸۷	پایگاه‌ها و ناوگان دریایی آمریکا در منطقه جهت بهره‌برداری حمله هوایی رژیم صهیونیستی
۴۰	۱۹,۱۶	قدرت هوشمند (استفاده هم‌زمان و برنامه‌ریزی شده از قدرت سخت و نرم) جمهوری اسلامی ایران
۴۱	۱۸,۹۶	توان جنگ دور ایستای نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران
۴۲	۱۸,۵۴	انجام رزمایش‌های مرکب جمهوری اسلامی ایران با سایر کشورها
۴۳	۱۸,۳۶	کمیت جمعیت جمهوری اسلامی ایران
۴۴	۱۷,۶۴	تأثیر اقتصاد در توان نظامی جمهوری اسلامی ایران
۴۵	۱۷,۵۵	مقبولیت و مشروعیت نظام جمهوری اسلامی ایران
۴۶	۱۶,۹۱	قدرت هوایی جمهوری اسلامی ایران
۴۷	۱۶,۴۶	قدرت پدافند هوایی جمهوری اسلامی ایران
۴۸	۱۵,۲۲	بودجه دفاعی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران
۴۹	۱۵,۱۲	تأثیر اقتصادی در توان نظامی رژیم صهیونیستی
۵۰	۱۳,۵۵	بهره‌مندی از پرنده‌ها و سامانه‌های هوایی اختلال الکترونیکی در جمهوری اسلامی ایران

در مرحله بعد برای تعیین نقش عوامل یادشده در بسترهای فرصت‌آفرین، تهدیدزا و عوامل قوت و ضعف از روش‌های آماری توصیفی مانند تنظیم جدول فراوانی، تعیین فراوانی پاسخ‌ها، تعیین درصد، رسم نمودار و محاسبه میانگین و برای تعیین اطمینان از معناداری پاسخ جامعه آماری به سؤالات پرسشنامه‌ها از روش آماری استنباطی آزمون خی‌دو سطح اطمینان ۹۵ درصد و خطای ۰.۵٪ استفاده شده است.

مؤلفه‌های تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی علیه جمهوری اسلامی ایران کدام‌اند؟

با استفاده از آمار توصیفی و آزمون خی ۲، عوامل مؤثر در تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی در بسترهای فرصت‌آفرین، تهدیدزا و نقاط قوت و ضعف جهت تدوین راهبردهای مقابله به ترتیب رتبه به شرح ذیل احصا گردید.

الف- عوامل فرصت‌آفرین

- توان نیروی قدس جمهوری اسلامی ایران در منطقه
- بهره‌گیری از فضای کشورهای سوریه و لبنان جهت عملیات‌های مقابله‌به‌مثل توسط جمهوری اسلامی ایران

- استکبارستیزی و مقاومت جمهوری اسلامی ایران
- محدودیت‌های عملیاتی رژیم صهیونیستی در انجام حملات هوایی علیه جمهوری اسلامی ایران (بعد مسافت و مرز مشترک)
- تمرکز جمعیتی در سه شهر بزرگ رژیم صهیونیستی
- توپوگرافی، وسعت و شکل سرزمین‌های اشغالی توسط رژیم صهیونیستی
- عمق راهبردی سرزمینی رژیم صهیونیستی
- آستانه تحمل تلفات هنگام جنگ در رژیم صهیونیستی
- وجود جریان‌ها و احزاب مختلف در رژیم صهیونیستی

ب- عوامل تهدید آفرین

- توان جنگ دور ایستای رژیم صهیونیستی
- توان عملیات شبکه محور رژیم صهیونیستی
- توان هوایی رژیم صهیونیستی جهت تهاجم هوایی به جمهوری اسلامی ایران
- خوداتکایی صنایع نظامی رژیم صهیونیستی
- توان رسانه‌ای رژیم صهیونیستی برای جنگ روانی علیه جمهوری اسلامی ایران
- دکتترین بازدارندگی و راهبردهای رژیم صهیونیستی
- بودجه نظامی رژیم صهیونیستی جهت تهاجم به جمهوری اسلامی ایران
- انجام آزمایش‌های مرکب رژیم صهیونیستی با سایر کشورها
- ایران هراسی، لابی‌گری و توان اجماع‌سازی افکار عمومی جهت حملات هوایی به جمهوری اسلامی ایران
- انگیزه و روحیه نظامیان رژیم صهیونیستی جهت مقابله با جمهوری اسلامی ایران
- دسترسی به فناوری هوایی به‌روز جهان (جنگنده‌ها، سامانه‌های اختلال الکترونیکی، بمب‌های هوشمند و ...)
- جهت تهاجم به جمهوری اسلامی ایران
- آموزش و ذخیره نیروهای انسانی در رژیم صهیونیستی
- استفاده از شبکه کنترل و فرماندهی رژیم صهیونیستی
- پایگاه‌ها و ناوگان دریایی آمریکا در منطقه جهت بهره‌برداری حمله هوایی رژیم صهیونیستی
- تأثیر اقتصادی در توان نظامی رژیم صهیونیستی

پ- نقاط ضعف:

- توان عملیات - شبکه محور نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران
- بهره‌مندی از پرنده‌های کنترل فرماندهی جمهوری اسلامی ایران
- میزان برخورداری از فناوری بروز سامانه‌های هوایی جمهوری اسلامی ایران
- بهره‌مندی از هواپیماهای نسل جدید، بمب‌ها و تسلیحات هوشمند در جمهوری اسلامی ایران
- توان جنگ دور ایستا نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران

- انجام رزمایش‌های مرکب جمهوری اسلامی ایران با سایر کشورها
- میزان بودجه دفاعی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران
- بهره‌مندی از پرنده‌ها و سامانه‌های هوایی اختلال الکترونیکی در جمهوری اسلامی ایران

ت- نقاط قوت

- رهبری در نظام جمهوری اسلامی ایران
- بهره‌گیری از نیروهای مقاومت حزب‌الله؛ و گروه‌های جهادی همگرا با جمهوری اسلامی ایران
- توان نیروی قدس جمهوری اسلامی ایران
- ابتکار و خلاقیت، بومی و خودکفا در عرصه‌ی صنعت دفاعی جمهوری اسلامی ایران
- توان متقابل تهدید دشمن توسط جمهوری اسلامی ایران
- توپوگرافی، وسعت و شکل سرزمینی، پراکندگی تأسیسات حیاتی و حساس جمهوری اسلامی ایران

- شجاعت، شهادت‌طلبی و روحیه جهادی در نظام جمهوری اسلامی ایران
- استحکام و زیرمینی بودن تأسیسات هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران
- دانش و مهارت و تجارب نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران در دفاع مقدس
- انسجام ملی و روحیه دفاع از کشور در مقابل تهدیدات خارجی
- قدرت هوشمند (استفاده هم‌زمان و برنامه‌ریزی شده از قدرت سخت و نرم) جمهوری اسلامی ایران

- کمیت جمعیت جمهوری اسلامی ایران
- تأثیر اقتصاد در توان نظامی جمهوری اسلامی ایران
- مقبولیت و مشروعیت نظام جمهوری اسلامی ایران
- قدرت هوایی جمهوری اسلامی ایران
- قدرت پدافند هوایی جمهوری اسلامی ایران

برای تعیین میزان تأثیرگذاری، کلیه عواملی که معنادار شده‌اند را برحسب میانگین نوع تأثیرگذاری (بستر فرصت‌آفرین، بستر تهدیدزا، قوت و ضعف)، وزن داده، سپس نرمالیزه انجام گردید و سپس با استفاده از ماتریس ارزیابی عوامل داخلی (نقاط قوت و ضعف) و عوامل خارجی (فرصت و تهدید) نسبت به تعیین موقعیت راهبردی و رسیدن از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب اقدام گردید.

تدوین راهبردهای مقابله با تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی: پس از تعیین موقعیت راهبردی و تحلیل شکاف بین وضع موجود و وضع مطلوب (اوزان چهارگانه محیط داخل و خارج) و بر اساس اهداف بیان‌شده و به‌منظور رسیدن به وضع مطلوب، راهبردهای مقابله با تهاجم هوایی رژیم

صهیونیستی با استفاده از عوامل برتر ساز (قوت‌ها و فرصت‌ها) به منظور رفع ضعف‌ها و پاسخ به تهدیدات، توسط یک گروه از نخبگان حوزه سیاسی و به روش نخبگی تدوین و با استناد به شماره عامل‌های محیطی مربوطه که در تدوین هر گزاره راهبردی مورد استفاده قرار گرفته است در قالب یک جدول **SWOT** ارائه و بر اساس آن راهبردهای مقابله ارائه و با نظر خبرگان طبق روش تاپسیس اولویت‌بندی گردید. در این روش به وسیله یک فرآیند شش مرحله‌ای شامل: تشکیل ماتریس تصمیم‌گیری، نرمال‌سازی، تشکیل ماتریس تصمیم به هنجار وزنی، تعیین جواب‌های ایده-آل و نایده‌آل، محاسبه اندازه فاصله معیار و محاسبه رجحان ترتیبی راهبردها (مطلوبیت)، محاسبه و خروجی آن به عنوان مطلوبیت‌های راهبردها اعلام گردید.

جدول ۳: میزان مطلوبیت راهبردهای مقابله با تهاجم هوایی

شماره راهبرد	راهبرد ۱	راهبرد ۲	راهبرد ۳	راهبرد ۴	راهبرد ۵	راهبرد ۶	راهبرد ۷
میزان مطلوبیت	۳۵۸/	۳۳۳/	۳۵۴/	۳۸۹/	۴۵۵/	۶۴۴/	۶۴۲/

با توجه به مقادیر به دست آمده، راهبردی که دارای بالاترین مقدار مطلوبیت دارای بالاترین اولویت است، اولویت‌بندی راهبردها بر مبنای مقادیر مطلوبیت آن‌ها، به شرح جدول ذیل مشخص گردید:

جدول ۴: اولویت راهبردها بر اساس مقادیر مطلوبیت راهبردهای مقابله با تهاجم هوایی

شماره اولویت	اولویت ۱	اولویت ۲	اولویت ۳	اولویت ۴	اولویت ۵	اولویت ۶	اولویت ۷
شماره راهبرد	راهبرد ۶	راهبرد ۷	راهبرد ۵	راهبرد ۴	راهبرد ۱	راهبرد ۳	راهبرد ۲
مقادیر مطلوبیت	۶۴۴/	۶۴۲/	۴۵۵/	۳۸۹/	۳۵۸/	۳۵۴/	۳۳۳/

نتیجه‌گیری و پیشنهاد:

الف- نتیجه‌گیری:

ابتدا عوامل مؤثر در مؤلفه‌های تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی علیه جمهوری اسلامی ایران در قالب سؤالات اصلی تحقیق ارائه گردید و سپس ضمن تحلیل محیط داخلی (نقاط قوت و ضعف) و محیط خارجی (عوامل فرصت‌آفرین و تهدید آفرین) بر اساس میزان تأثیر استخراج گردید و بر اساس آن و نظر خبرگان نسبت به ارائه راهبردهای دفاعی مقابله با تهاجم هوایی رژیم صهیونیستی به طور جداگانه اقدام گردید که به شرح زیر می‌باشند:

- بهره‌گیری از قدرت هوشمند (استفاده هم‌زمان و برنامه‌ریزی شده از قدرت سخت و نرم) برای جلوگیری از تشکیل اجماع جهانی و افکار عمومی علیه جمهوری اسلامی ایران و خنثی‌سازی نفوذ لابی صهیونیستی در راستای کمک به رژیم صهیونیستی در هرگونه تهاجم احتمالی.
- برنامه‌ریزی، طراحی و اجرای رزمایش‌های موشکی و هوایی متعدد با شبیه‌سازی نقاط حساس و حیاتی رژیم صهیونیستی با برد بلند در راستای عملیات روانی علیه رژیم یادشده.

- ۳) به خطر انداختن مراکز حیاتی رژیم صهیونیستی از طریق تقویت سیستم موشکی دوربرد جمهوری اسلامی ایران به منظور مقابله با توان جنگ دور ایستا رژیم صهیونیستی
- ۴) مورد اصابت قرار دادن سنگرهای اجتماعی دشمن در صورت بروز جنگ احتمالی با استفاده از توان موشکی و هوایی جمهوری اسلامی ایران و نیروهای مقاومت به منظور کاهش روحیه نظامیان و پایین آوردن آستانه تحمل مردم این رژیم.
- ۵) تقویت توان موشکی نیروهای حزب الله، از طریق تجهیز موشک‌های کوتاه و میان برد به منظور افزایش قدرت بازدارندگی جمهوری اسلامی ایران.
- ۶) تقویت ساختارهای سازمانی سامانه‌ها و تجهیزات آفند و پدافند جمهوری اسلامی ایران از طریق به کارگیری دانش بومی در بخش هوا و فضا و تعامل سازنده سازمان‌های نظامی جمهوری اسلامی ایران با یکدیگر به منظور ارتقاء قدرت هوایی
- ۷) چابک سازی و اجرای عملیات‌های ویژه هوایی با به کارگیری ریزه پرنده‌های انتحاری از مبدأ سرزمینی نیروهای مقاومت هم‌جوار رژیم صهیونیستی علیه مراکز حیاتی، حساس و مهم این رژیم، به منظور پاسخ گویی سریع و قاطع علیه هرگونه تجاوز هوایی دشمن.

ب- پیشنهادها:

- ۱) طراحان دفاعی کشور با بهره‌گیری از نتایج این تحقیق نسبت به اجرایی نمودن راهبردهای مقابله با تهاجم رژیم صهیونیستی اقدام نمایند.
- ۲) مسئولان دفاعی کشور نسبت به تقویت و به‌روز سامانه‌های هوایی و پدافندی کشور اقدام نمایند.
- ۳) سازمان پدافند غیرعامل کشور در همه‌ی مراحل برنامه‌ریزی، طراحی، ساخت زیرساخت‌های حساس و حیاتی کشور نقش فعالی را ایفا نموده و تأسیسات کشور بر اساس رعایت کامل اصول پدافند غیرعامل ایجاد گردد.
- ۴) مسئولان دیپلماسی کشور با افزایش مناسبات سیاسی با سایر کشورهای جهان به‌ویژه منطقه و کشورهای دارای نفوذ در شورای امنیت، از هرگونه اجماع جهانی علیه جمهوری اسلامی ایران ممانعت به عمل آورند.

فهرست منابع:**الف - منابع فارسی**

- افتخاری، اصغر (۱۳۹۲)، "برآورد نظامی تهدید"، انتشارات دانشگاه عالی دفاع ملی، تهران
- افشردی، محمدحسین (۱۳۸۶)، "طرح ریزی راهبردی نظامی در صحنه جنگ و عملیات"، دعا، تهران
- حسن بیگی، ابراهیم (۱۳۹۰)، "مدیریت راهبردی"، انتشارات سمت، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی
- حاجی یوسفی، امیرمحمد (۱۳۸۲)، "ایران و رژیم صهیونیستی از همکاری تا منازعه"، دانشگاه امام صادق (ع)، تهران
- "سال نمای دفاعی - امنیتی" (۱۳۹۳)، مرکز تحقیقات راهبردی دفاعی
- ستاد کل نیروهای مسلح، معاونت طرح، برنامه و بودجه (۱۳۹۰)، "تعریف برخی از واژگان و اصطلاحات کلیدی در نیروهای مسلح"، انتشارات دبیرخانه قائم (علیه السلام)، تهران
- حبیبی، نیک بخش (۱۳۹۱)، "ماهیت قدرت هوایی"، مرکز انتشارات راهبردی نهاجا، تهران
- ایزدی، رضا، (۱۳۸۶)، "قدرت هوایی"، انتشارات دانشکده فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران، تهران
- اسلامی نیا، مجتبی؛ دهقانی، عباس (۱۳۹۵)، ماهنامه سیمرخ، معاونت اطلاعات نهاجا، تهران

ب - منابع انگلیسی

- Israel – an unmanned air systems (UAS) super power. Defense Update.
- THE MILITARY BALANCE 2016